

İZLEME VE DEĞERLENDİRME RAPORU 2020

“KÜRESEL SALGIN DÖNEMİNDE UZAKTAN EĞİTİM”

İzleme ve Değerlendirme Raporu 2020 uzaktan eğitim süreçlerinin izlenmesi ve geleceğe yönelik beklentilerin belirlenmesi temalarından oluşmuştur. Bu temalar doğrultusunda yürütülen çalışmaya 41.430 öğrenci, 25.667 öğretmen, 2.197 okul yöneticisi ve 24.489 veli olmak üzere toplamda 93.783 kişi katılım sağlamıştır.

Araştırma sonuçları genel olarak değerlendirildiğinde katılımcıların ortak maddelere verdikleri cevaplara göre eğitim paydaşlarının büyük ölçüde uzaktan eğitim sürecine dâhil olduğu anlaşılmaktadır. Çalışma kapsamında TRT-EBA TV Lise kanalında yayınlanan ders videolarının takip edilme durumu incelendiğinde; öğrenciler tarafından takip edilme oranının %82, öğretmenler tarafından takip edilme oranının %83 olduğu görülmektedir. Çocuğunun ders anlatım videolarını takip ettiğini belirten veli oranı da %85 olup videoları takip eden öğrenci oranını teyit eder niteliktedir. **Takip edilme oranları yüksek olmakla birlikte ders anlatım videoları ile ilgili görüşler genel olarak dikkate alındığında içeriklerin ders özelinde tekrar gözden geçirilmesi ve geliştirilmesi ihtiyacı olduğu değerlendirilmektedir.**

Araştırmada canlı ders uygulamalarından önce öğrencilere okul yönetimi ve öğretmenleri tarafından gerekli bilgilendirmenin yapıldığı, sürecin devamında da iletişimin sürdürüldüğü öğrenci, veli ve öğretmen görüşlerinden anlaşılmaktadır. Okul yöneticilerinin %72’si canlı derslerde görevlendirilecek öğretmenlerin belirlenmesinde sıkıntı yaşamadıklarını belirtmişler, öğretmenlerin de % 74’ü canlı ders yaptıklarını beyan etmişlerdir. Öğrencilerin %76’sı canlı derslere katıldıklarını, velilerin ise %80’i çocuklarının yapılan canlı derslerin bazılarını veya tamamına katıldığını bildirmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %1,5’i televizyon veya internet erişimi olmadığı için ders anlatım videolarını takip etmediklerini belirtmişlerdir. Diğer yandan internete erişimi olmadığı için canlı derslere katılamadığını belirten öğrenci oranı da %7,1 düzeyinde olmuştur. **Salgın süreciyle ilgili olarak, uzaktan eğitim sürecinin devam etmesi durumunda televizyona veya internete erişim imkânı olmayan çocuklara bu imkânın sunulması büyük önem arz etmektedir. Bu amaçla farklı kurumlardan da destek alınarak kapsamlı çalışma ve projeler geliştirilmelidir.**

EBA'ya ilişkin olarak öğretmenlerin %75'i, öğrencilerin ise %62'si EBA ders içeriklerini yeterli bulduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca Bakanlık tarafından hazırlanan örnek soru ve denemelerden de öğretmen ve öğrencilerin önemli ölçüde yararlandıkları görülmüştür.

Yüz yüze eğitim faaliyetlerinin zorunlu nedenlerle yapılamaması sonucu devreye giren uzaktan eğitim faaliyetlerine ilişkin olarak okul yöneticilerinin yaklaşık %91'i, öğretmenlerin de %73'ü uzaktan eğitim faaliyetlerinin, eğitimin genel amaçlarıyla tutarlı olduğu görüşüne tamamen katıldıklarını ya da katıldıklarını beyan etmişlerdir. Ancak uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimin bir alternatifi olabilirliğine ilişkin maddeye öğretmen ve okul yöneticilerinin katılım düzeyi %50'nin altında kalmıştır. **Ayrıca destekleme ve yetiştirme kurslarının uzaktan eğitim yoluyla verilmesine ilişkin maddeye öğrenci, öğretmen, okul yöneticisi ve veli gruplarının her birinin katılım oranı %50'in altında olmuştur.**

"Uzaktan eğitim sürecine katılım zorunlu olmalıdır." maddesine tamamen katılan veya katılan okul yöneticilerinin oranı %76 ve öğretmen oranı %65 düzeyindedir. Diğer yandan "Uzaktan eğitim sürecinde standart bir ders programı uygulanmalıdır." maddesine okul yöneticilerinin %79'u, öğretmenlerin ise yaklaşık %72'si olumlu cevap vermişlerdir. **Süreci takip eden katılımcıların vermiş oldukları cevaplardan hareketle öğrencilerin sürece ilgi düzeylerinin düşük olması, eğitimin devamlılığı ihtiyacı sonucu katılım zorunluluğu ve standartlaşma beklentisinin ortaya çıktığı değerlendirilmektedir.**

Bazı derslerin sınavlarının internet üzerinden yapılabileceğine ilişkin ifadeye öğrenci katılım oranı %30, öğretmen katılım oranı %40, okul yöneticilerinin katılım oranı ise %56 olmuştur. Uzaktan eğitim sürecinde sınav notları yerine proje ve performans ödevlerinin notla değerlendirileceği ifadesine ise öğrenci katılım oranı %27, öğretmen katılım oranı yaklaşık %60, okul yöneticilerinin katılım oranı %61 olmuştur. **Öğrenci görüşleri her iki alternatif için de olumsuz olmakla birlikte öğretmenlerin katılım oranları branş bazında incelendiğinde bazı derslerin sınavlarının internet üzerinden**

yapılabileceğine ilişkin ifadeye katılan öğretmen oranı hiçbir branşta %50'nin üzerinde olmamıştır. Diğer yandan notların performans ödevi ve projeler üzerinden verilebileceğine katılan öğretmen oranı tüm branşlarda %50'nin üzerindedir.

Öğrenci Görüşlerine Göre Uzaktan Eğitim Süreci ve Yeni Eğitim-Öğretim Yılı İçin Beklentileri

Uzaktan Eğitim Sürecinde TRT-EBA TV Lise Ders Anlatım Videolarının Takip Edilme Durumu

Araştırmaya katılan öğrenciler arasında ders anlatım videolarını takip ettiğini belirten öğrencilerin oranı % 82 düzeyindedir. Ders anlatım videolarını takip ettiğini belirten öğrencilerin, %31'i videoları televizyondan, %18'i telefondan, %11'i bilgisayardan, %1'i tablettan ve %39'u da birden çok kaynaktan takip ettiklerini belirtmişlerdir.

Diğer yandan araştırmaya katılan öğrencilerin %1,5'i televizyona veya internete erişim imkânı olmadığı için, %16,5'i ise televizyona veya internete erişim imkânı olduğu halde ders anlatım videolarını takip etmediklerini belirtmişlerdir. Erişim imkânı olmadığı için videoları takip edemeyen öğrenci oranı yaklaşık %1,5 olmakla birlikte, araştırmanın çevrimiçi yürütülmesinin oranın düşük olmasında etkisi olduğu düşünülmektedir. Bununla birlikte teknolojiye erişim imkânı olmayan öğrencilere yönelik yürütülecek çeşitli proje ve çalışmalarla söz konusu oranın daha da azaltılabileceği değerlendirilmektedir.

Uzaktan Eğitim Sürecinde TRT-EBA TV Lise Ders Anlatım Videolarına İlişkin Görüşler

Genel olarak ders anlatım videolarının araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu tarafından (%82) takip edildiği ve videoları takip eden öğrencilerin %72'si tarafından ders anlatım videolarının sürelerinin yeterli bulunduğu görülmüştür.

Videoları takip eden öğrencilerin % 68'i "Ders anlatım videoları yeni şeyler öğrenmeme yardımcı oluyor" görüşüne katıldıklarını belirtmişlerdir.

Videoları takip eden öğrencilerin % 58'i yeni konuları ders anlatım videolarından öğrenemediklerini belirtmişlerdir. Videoları takip eden öğrencilerin % 51'i ders anlatım videolarında işlenen yeni konu ile ilgili yeterince soru çözüldüğü görüşüne katıldıklarını belirtmişlerdir. Öte yandan ders anlatım videolarını anlaşılır bulduğunu belirten öğrenci oranı da %63 düzeyindedir. **Her iki görüşe de katılım oranları dikkate alındığında çözülen soru sayısının artırılmasının faydalı olacağı söylenebilir.**

Ancak, videoları takip eden öğrencilerin % 51'i ders anlatım videolarının ilgilerini çekmediğini belirtmişlerdir. **Görüşe katılım oranının görece yüksek düzeyde olmasından hareketle, ders anlatım videolarının öğrenciler için daha çok ilgi çekici hale getirilmesinin uygun olacağı söylenebilir.**

Videoları takip eden öğrencilerin % 74'ü ders anlatım videolarından önce hazırlık yaptıklarını belirtmişlerdir. Diğer yandan videoları takip eden öğrencilerin %76'sı ders anlatım videolarından sonra tekrar yaptıklarını belirtmişlerdir.

Uzaktan Eğitim Sürecinde EBA üzerinden Gerçekleştirilen Canlı Ders Anlatımlarına Katılma Durumu

Araştırmaya katılan öğrencilerin %76'sı canlı derslere katıldığını, %24'ü ise canlı derslere katılmadıklarını belirtmişlerdir. Bu bağlamda, araştırmaya katılan öğrencilerin %23,6'sı programlarındaki tüm derslere katıldıklarını, %53,3'ü programlarındaki bazı derslere katıldıklarını, %11,6'sı internete erişim imkânı olduğu halde canlı derslere katılmadıklarını, %7,1'i internete erişim imkânı olmadığı için canlı derslere katılmadıklarını, %4,4'ü ise canlı ders yapılmadığını belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan ve canlı derslere katıldığını belirten öğrencilerin %'57'si "Yeni konuları canlı derslerden öğrenmem zor oluyor." görüşüne katıldıklarını belirtmişlerdir. Diğer yandan "Canlı derslerde işlenen yeni konu ile ilgili yeterince soru çözülüyor." görüşüne katıldıklarını belirten öğrenci oranı ise %69'dur.

Canlı derslere katılan öğrencilerin %80'i canlı derslerde öğretmenleriyle rahatlıkla iletişime geçebildiklerini, %76'sı canlı derslere ayrılan saatleri yeterli bulunduğunu, %80'i ise canlı derslerin yeni şeyler öğrenmelerine yardımcı olduğu görüşlerine

katıldıklarını belirtmişlerdir. Bununla birlikte öğrencilerin %81'i ders dışında öğretmenleriyle iletişim kurabildiklerini belirtmişlerdir.

Canlı derslere katılan öğrencilerin %96'sı "Canlı dersler öncesinde öğretmenlerim tarafından bilgilendirildim" görüşüne "evet" veya "kısmen evet" şeklinde cevap vermişlerdir. Benzer biçimde, canlı derslere katılan öğrencilerin %86'sı "Canlı dersler öncesinde okul yönetimi tarafından bilgilendirildim" görüşüne "evet" veya "kısmen evet" şeklinde cevap vermişlerdir.

Canlı dersler öncesinde ve sonrasında hazırlık yaptıklarını ve öğretmenlerinin verdikleri ödevleri yaptıklarını belirten öğrencilerin oranı her üç görüş içinde %79 bulunmuştur.

Akademik Destek ve Sosyal Etkinlikler

Araştırmaya katılan öğrencilerin % 62'si uzaktan eğitim sürecinde EBA üzerinden sunulan içerikleri yeterli bulduklarını belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %63'ü Bakanlık tarafından hazırlanan örnek soruları takip ettiğini belirtmişlerdir. Diğer yandan öğrencilerin % 54'ü OGM materyal platformunda yer alan içerikleri bildiklerini, %43'ü ise OGM materyal platformunu kullandıklarını belirtmişlerdir. 11. ve 12. sınıflar özelinde sunulan Akademik Destek Programı ile ilgili olarak öğrencilerinin %75'i üniversiteye hazırlık sürecinde programdan faydalandıklarını belirtmişlerdir. **Aynı zamanda üniversiteye hazırlık kapsamında TRT-EBA TV Lise' de yayınlanan örnek soru çözümlerini 12. sınıf öğrencilerinin % 41'i takip ettiklerini belirtmişlerdir.**

Diğer yandan araştırmaya katılan öğrencilerin %52 si "Bakanlıkça yapılan deneme sınavlarını takip ediyorum." görüşüne katıldıklarını belirtmişlerdir. Deneme sınavlarının seviyesine ilişkin olarak öğrencilerin %30'u "Bakanlıkça yapılan deneme sınavlarında yer alan sorular seviyemin üzerindedir." görüşüne katıldıklarını, %15'i de "Bakanlıkça yapılan deneme sınavlarında yer alan sorular seviyemin altındadır." görüşüne katıldıklarını belirtmişlerdir. "Bakanlıkça yapılan deneme sınavlarını faydalı buluyorum." görüşüne katılan öğrenci oranı ise %76 olmuştur.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %51'i uzaktan eğitim sürecinde yürütülen sosyal etkinlikleri takip ettiklerini, % 64'ü ise uzaktan eğitim sürecinde yürütülen sosyal etkinlikleri ilgi çekici bulmadıklarını belirtmişlerdir. Bu süreçte düzenlenen yarışmalarla ilgili olarak öğrencilerin %56'sı düzenlenen yarışmalardan haberdar olduklarını, % 29'u da düzenlenen yarışmaların ilgilerini çektiğini belirtmişlerdir.

Yeni Eğitim ve Öğretim Yılı için Beklentiler

“Uzaktan eğitim etkinlikleri yeni eğitim öğretim yılında da devam etmelidir.” görüşüne öğrencilerin yalnızca %38'i katıldıklarını belirtmişlerdir. **Bu bağlamda uzaktan eğitim etkinliklerinin yeniden gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.**

Araştırmaya katılan öğrencilerin %87'si “Uzaktan eğitimde etkili öğrenme yöntemlerine ilişkin eğitimlere daha fazla yer verilmelidir.” görüşüne katıldıklarını belirtmiştir. **Bu görüşe katılımın oldukça yüksek olmasının büyük oranda öğrenme alışkanlıklarından kaynaklanmış olabileceği değerlendirilmektedir.**

Araştırmaya katılan öğrencilere destekleme ve yetiştirme kurslarının uzaktan eğitim yoluyla verilebileceğine ilişkin görüşe katılım düzeyleri sorulmuştur. Bu görüşe katılım oranı %41 olmuştur. **Bu görüşe katılım düzeyinin düşük olması, öğrencilere göre uzaktan eğitimin sınıf içinde yapılan yüz yüze eğitimin yerini tutmadığının bir göstergesi olabileceği şeklinde değerlendirilmektedir.**

Araştırmaya katılan öğrencilerin %30'u “Bazı derslerin sınavları internet üzerinden yapılabilir” görüşüne katıldıklarını belirtmiştir. Bununla birlikte “Uzaktan eğitim sürecinde sınav notları yerine proje ve performans ödevleri notla değerlendirilebilir.” görüşüne katıldıklarını belirten öğrencilerin oranı ise %27 olmuştur.

Öğrencilerin %83'ü “Uzaktan eğitim sürecinde motivasyon eğitimleri ve psikolojik destek çalışmalarına daha fazla yer verilmelidir.” görüşüne katıldıklarını belirtmişlerdir.

Öğretmen Görüşlerine Göre Uzaktan Eğitim Süreci ve Yeni Eğitim-Öğretim Yılı İçin Beklentileri

Uzaktan Eğitim Sürecinde TRT- EBA TV Lise Ders Anlatım Videoları

Alanlarında video yayınlanan öğretmenlerimizin %83'ü ders videolarını takip ettiklerini beyan etmişlerdir. **Eğitim-öğretim sürecinin sürekliliği açısından yüksek oranda öğretmenin video derslere yönelik bilgi sahibi olması önemlidir.**

Videoları takip eden öğretmenlerimizin %85'inden fazlası, videoların yüz yüze eğitimin devamı şeklinde sürdürüldüğü görüşüne katılmaktadır. Yaklaşık %65'i ise video ders anlatım seviyelerini öğrenci hazır bulunuşluk düzeylerine uygun bulduğunu değerlendirmektedir. Öğretmenlerin yaklaşık %70'inin ders süresini yeterli buldukları görülmektedir. Videoları takip ettiğini beyan eden öğretmenlerin yaklaşık %95'i ders anlatım videolarının öğretim programına uygun sıralama ile verildiğini; yaklaşık %75'i de videolarda kazanımların yeterli düzeyde verildiğini ve videoların bilgi yoğunluğu açısından kapsamlı olduğunu düşünmektedirler.

"Videolar öğrenci ihtiyaçlarına cevap vermektedir." ifadesine öğretmenlerin yaklaşık %66'sı katılırken öğretmenlerin %50'sinden fazlası videoların öğrenci ilgisini çekmediği yönünde görüş bildirmişlerdir. Videoların öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme ifadesine en az; öğrenci ilgisini çekmediği yönündeki ifadeye ise en fazla katılan öğretmen oranı fizik, matematik ve İngilizce branşlarında olmuştur. **Bu doğrultuda ilerleyen dönemlerde özellikle bu branşlarda mevcut ders videolarının revize edilmesi ve yeni çekimlerin söz konusu bulgular doğrultusunda geliştirmesi ihtiyacı olduğu değerlendirilebilir.**

Uzaktan Eğitim Sürecinde EBA Üzerinden Gerçekleştirilen Canlı Ders Anlatımları

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %77'si süreç öncesinde canlı ders sunumuna ilişkin eğitim almadıklarını belirtmişlerdir. **Bununla birlikte %74'ü bu süreçte EBA üzerinden canlı ders yaptıklarını beyan etmişlerdir.**

Canlı ders yapan öğretmenlerin yaklaşık %85'i kısmen de olsa süreç öncesinde okul müdürleri tarafından bilgilendirilmiş, %96'sı da öğrencilerini bilgilendirmişlerdir. "Canlı ders öncesi hazırlık yapıyorum." maddesine karşılık olarak ise canlı ders yapan öğretmenlerin tamamına yakını ders öncesi hazırlık yaptıklarını belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan ve canlı ders yaptığını beyan eden öğretmenlerin yaklaşık %90'ı canlı ders sürelerini yeterli bulmaktadır.

"Canlı derslerde yeni konuları anlatmakta güçlük çekiyorum." maddesine coğrafya, felsefe grubu, tarih ve din kültürü ve ahlak bilgisi branşlarında öğretmenlerin %50'sinden fazlası güçlük çekmediklerini; Türk dili ve edebiyatı, beden eğitimi, biyoloji, matematik, kimya, fizik, Fransızca, görsel sanatlar, Almanca, İngilizce ve müzik branşlarında ise öğretmenlerin %50'sinden fazlası kısmen de olsa güçlük çektiklerini belirtmişlerdir.

Canlı ders yapan öğretmenlerin %85'inden fazlası ders sonunda kısmen de olsa ödev verdiğini; ödev veren öğretmenlerin %90'ından fazlası da ödevleri kontrol ettiklerini belirtmişlerdir. Ders sonrası öğrencilerle iletişime geçtiğini beyan eden öğretmenlerin oranı da %85'in üzerinde olmuştur. "Canlı ders anlatımları yüz yüze eğitim kadar etkilidir." maddesine öğretmenlerin yaklaşık %85'i maddeye katılmadıklarını bir başka ifade ile canlı derslerin yüz yüze eğitimler kadar etkili olmadığını beyan etmişlerdir.

Uzaktan Eğitim Sürecinde Sunulan Akademik Destek Çalışmalarının Değerlendirilmesi

"EBA üzerinden sunulan içerikleri yeterli buluyorum." maddesine "Evet" ve "kısmen evet" yanıtları bir arada değerlendirildiğinde öğretmenlerin %75'inden fazlasının katıldıkları görülmektedir. EBA'da bulunan ders içeriklerini kısmen de olsa kullandığını bildiren öğretmen oranı %90'ın üzerindedir.

"OGM Materyal platformunda yer alan içerikleri biliyorum." ve "OGM Materyal platformunu kullanıyorum." maddelerine araştırmaya katılan ve alanlarında platformda içerik bulunan öğretmenlerin %90'ı evet veya kısmen evet yanıtı vermişlerdir.

Akademik Destek Programı içinde içerik sunulan alanlarda görev yapan öğretmenlerin %85'i ders materyali hazırlama sürecinde Akademik Destek Programından faydalandıklarını belirtmişlerdir. Soru yayınlanan alanlarda araştırmaya katılan öğretmenlerin %95'inden fazlası Bakanlık tarafından hazırlanan örnek soruları takip ettikleri yönünde görüş bildirmişlerdir. Deneme sınavları ile ilgili olarak öğretmenlere "Bakanlıkça yapılan deneme sınavlarını inceliyorum." maddesi yönlendirilmiş denemelerde soruların bulunduğu alanlardan çalışmaya katılan öğretmenlerin %90'ından fazlası ifadeye "evet" veya "kısmen evet" yanıtı vermişlerdir. Deneme sınav sorularını inceleyen öğretmenlerin %99'u soruları nitelikli bulduklarını ayrıca deneme sınavlarının genel olarak öğrenci seviyesine uygun olduğu belirtileri yönünde çıkarım yapılabileceği şeklinde değerlendirilmektedir.

Uzaktan Eğitim Sürecine İlişkin Genel Değerlendirme

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %65'inden daha fazlası öğretmenlerin uzaktan eğitimde içerik hazırlayabilecek tecrübesinin olduğu görüşüne katılmaktadır. "Öğretmenler uzaktan eğitimde canlı ders sunumu yapabilecek tecrübeye sahiptir." maddesine ise yaklaşık %75'i katılım sağlamışlardır.

"Uzaktan eğitim, yüz yüze eğitimin bir alternatifi olabilir." maddesine öğretmenlerin yaklaşık %63'ünün katılmadıkları görülmektedir. Branş bazında da katılım oranı hiçbir branşta %50'yi geçmemiştir. "Uzaktan eğitim faaliyetleri, eğitimin genel amaçlarıyla tutarlıdır." maddesine ise öğretmenlerin %73'ü katıldıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yaklaşık %60'ı uzaktan eğitimin öğrencilerin öğrenme sorumluluklarını artırdığını düşünmekle birlikte "Uzaktan eğitim, öğrencilerde üst düzey düşünme becerilerini (yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme vb.) geliştirmeye katkı sağlamaktadır." maddesine katılım oranı yaklaşık %37 olmuştur.

Yeni Eğitim-Öğretim Yılı Beklentileri

Çalışmaya katılan öğretmenlerin %50'sinden fazlası "Uzaktan eğitim etkinlikleri yeni eğitim öğretim yılında da devam etmelidir." ifadesine katılmadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca destekleme ve yetiştirme kurslarının uzaktan eğitim yoluyla verilebileceğine katılan öğretmen oranı da %50'nin altında kalmıştır.

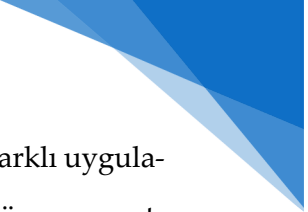
Uzaktan eğitimin uygulanış biçimine ilişkin olarak “Uzaktan eğitim sürecinde standart bir ders programı uygulanmalıdır.” maddesine öğretmenlerin yaklaşık %72’si katıldıkları yönünde görüş bildirmişlerdir. “Uzaktan eğitim sürecine katılım zorunlu olmalıdır.” maddesine öğretmenlerin %65’i maddeye katıldıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin %90’ından fazlası ders içeriklerinin uzaktan eğitim süreci de düşünülerek çeşitlendirilmesi gerektiği görüşüne katılmaktadır. “Öğretmenlere canlı ders içerikleri hazırlama eğitimleri verilmelidir.” maddesine öğretmenlerin %85’i, “Öğretmenlere canlı ders sunma eğitimleri verilmelidir.” maddesine ise %81’i katılım göstermişlerdir.

“Bazı derslerin sınavları internet üzerinden yapılabilir.” maddesine öğretmenlerin katılım oranı yaklaşık %40 olmuştur. “Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin notları performans çalışmaları ve projeler üzerinden verilebilir.” maddesine ise öğretmenlerin %60’ından fazlası katıldıklarını belirtmişlerdir. **Branş bazında incelendiğinde uzaktan eğitimde bazı derslerin sınavlarının internet üzerinden yapılabileceğine katılan öğretmen oranı hiçbir branşta %50’nin üzerinde değildir. Diğer yandan notların performans ödevi ve projeler üzerinden verilebileceğine katılan öğretmen oranı tüm branşlarda %50’nin üzerindedir.**

Okul Yöneticileri Görüşlerine Göre Uzaktan Eğitim Süreci ve Yeni Eğitim-Öğretim Yılı İçin Beklentileri

Çalışmaya katılan okul yöneticilerinin yaklaşık %91’i uzaktan eğitim faaliyetlerinin, eğitimin genel amaçlarıyla tutarlı olduğu görüşüne tamamen katıldıklarını ya da katıldıklarını beyan etmişlerdir. Ancak uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimin bir alternatifi olabilirdiğine ilişkin maddeye tamamen katılan veya katılan okul yöneticisi oranı %34 düzeyinde kalırken, destekleme ve yetiştirme kurslarının uzaktan eğitim yoluyla verilebilmesine ilişkin maddeye katılım düzeyi, sosyal bilimler liselerinde görev yapan yöneticiler (%56) hariç, %50’in altında kalmıştır.

Bu süreçte öğretmenlerin, uzaktan eğitime gereken ilgiyi gösterdiklerine ilişkin maddeye tamamen katılan veya katılan toplam okul yöneticisi oranı %80 iken öğrencilerin, uzaktan eğitim faaliyetlerine gereken önemi verdiklerine ilişkin maddeye katılım

oranı %46' da kalmıştır. Bundan sonraki süreçlerde büyük afetlere yönelik farklı uygulamalar ve alternatifler geliştirilerek öğrencilerimizin, hazır hale getirilmesi önem arz etmektedir.

“Uzaktan eğitim sürecine katılım zorunlu olmalıdır” maddesine tamamen katılan veya katılan okul yöneticilerinin toplam oranı %76, “uzaktan eğitim sürecinde standart bir ders programı uygulanmalıdır” maddesine toplam katılım oranı ise %79'dur. “Uzaktan eğitim sürecinde internet üzerinden sınavlar yapılabilir” maddesine tamamen katılan veya katılan toplam okul yöneticisi oranı %56'dır. İnternet üzerinden yapılacak sınavlara alternatif olarak düşünülebilecek uzaktan eğitim sürecinde öğrenci notlarının performans çalışmaları ve projeler üzerinden verilebilmesine ilişkin maddeye tamamen katılan veya katılan toplam okul yöneticisi oranı ise %61'dir.

Bu süreçte canlı ders programının hazırlanmasında, derse ayrılan süre yönünden güçlük yaşadığına ilişkin maddeye tamamen katılan veya katılan toplam okul yöneticisi oranı %54'tür. **Canlı dersler için ayrılan zaman aralıkları örgün eğitimle karşılaştırıldığında daha sınırlı düzeyde kalması, süreci zorlaştıran önemli etkenlerdendir. Bu nedenle alt yapı çalışmalarının daha da güçlendirilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.**

Okul yöneticilerinin %28'i, genel olarak canlı derslerde görevlendirilecek öğretmenlerin belirlenmesinde sıkıntı yaşadıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin canlı ders sunumları için gerekli hazırlıkları yapmasına ilişkin maddeye tamamen katılan veya katılan okul yöneticisi oranı toplamı %91'dir.

Okul yöneticilerinin “öğretmenlere canlı ders sunma eğitimleri verilmelidir” maddesine ilişkin vermiş oldukları cevaplar oransal olarak “öğretmenlere canlı ders içerikleri hazırlama eğitimleri verilmelidir” maddesi ile benzerlik göstermekte olup %46 düzeyindedir.

Öğretmenlerin ek kaynak kullanımında Bakanlık tarafından yayınlanan sorulardan haberdar olması ve kullanması ile ilgili sorulara okul yöneticilerinin evet veya kısmen evet deme oranlarının toplamı %99 gibi yüksek bir düzeydedir.

Veli Görüşlerine Göre Uzaktan Eğitim Süreci ve Yeni Eğitim-Öğretim Yılı İçin Beklentileri

Çalışmaya katılan velilerin %85'i çocuklarının TRT-EBA TV Lise kanalını takip ettiklerini beyan etmişlerdir. TRT-EBA TV Lise kanalının çocukları tarafından takip edilmediğini belirten velilerin %10'u, tüm katılımcıların içerisinde %1,4'ü (354), çocuklarının televizyona veya internete erişim imkânı olmadığı için söz konusu kanalı takip edemediklerini ifade etmişlerdir. **Bu öğrencilerin toplam katılım içerisindeki oranları dikkate alındığında yapılacak kapsamlı çalışmayla erişim imkânı olmayan çocuklara ulaşılabileceği değerlendirilmektedir.**

TRT-EBA TV Lise kanalının çocukları tarafından takip edildiğini bildiren velilerin %66'sı, çocuklarının ders anlatım videolarını izlemeden önce hazırlık yaptıklarına ilişkin maddeye tamamen katıldıklarını veya katıldıklarını ifade etmişlerdir. Çocukları tarafından ders anlatım videolarını dikkatli bir şekilde takip edilme durumuna tamamen katılan veya katılan veli oranı %81'dir. Velilerin %61'i ise çocuklarının ders anlatım videolarını izledikten sonra tekrar yaptığını belirtmişlerdir. Velilerin %62'si, öğrencilerin yaş seviyeleri ve ders dinlemekte oldukları ortamlar dikkate alınarak 20 ile 30 dakika arasında değişen, ders anlatım videolarının sürelerini yeterli bulduklarını belirtmişlerdir. Aynı zamanda velilerin %54'ü "çocuğum ders anlatım videolarını anlaşılır bulduğunu söylemektedir" maddesine, %49'u "ders anlatım videoları çocuğumun ilgisini çekmektedir" maddesine tamamen katıldıklarını veya katıldıklarını bildirmişlerdir. **Bu bağlamda ders anlatım videolarına ilişkin içerik geliştirme çalışmalarına öncelik verilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.**

Çalışmaya katılan velilerin 1.162'si (%4,7) okulları tarafından canlı ders yapıldığını beyan etmişlerdir. Çalışma kapsamında 2.345 (%9,8) veli okullarında canlı ders yapıldığı ve internet erişimleri olduğu halde çocuklarının uygulamaya katılmadığını ifade etmişlerdir. Tüm katılımcıların içerisinde 1.406 (%5,7) veli ise internet erişimleri olmadığı için çocuklarının uygulamaya katılmadığını belirtmişlerdir. Erişim imkânlarına bağlı olarak TRT-EBA TV Lise kanalını takip edemeyen öğrenci oranını %1,4 iken, yalnızca internet üzerinden yapılabilmesi nedeniyle canlı ders uygulamasında bu oranın

%5,7'lere yükseldiği gör÷lmektedir. **Ancak söz konusu oranları oluşturan öğrenci sayılarına ulaşılması ve koşullarının iyileştirilmesi ÷lkemiz açısından imkânsız düzeylerde değildir.**

Çocuklarının yapılan canlı derslerin bazısına veya tamamına katıldığını beyan eden veli oranı %80'dir. Bu velilerin %69'u canlı derslere ayrılan saatlere ilişkin maddeye tamamen katıldıklarını veya katıldıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenleri tarafından canlı dersleri öncesinde çocuklarının bilgilendirildiğini belirten veli oranı %91'dir. Velilerin %69'u ders öncesi çocuklarının hazırlık yaptığına, %61'i ise canlı derslerden sonra tekrar yaptığına ilişkin maddelere tamamen katıldıklarını veya katıldıklarını bildirmişlerdir. Velilerin %71'i "ocuğum canlı dersleri ilgiyle takip etmektedir" maddesine ve %70'i "ocuğum canlı dersleri, konu anlatım videolarına kıyasla daha istekli takip etmektedir" maddesine olumlu gör÷ř vermişlerdir.

Çalışmaya katılan velilerin %58'i uzaktan eğitim etkinliklerinin yeni eğitim-öğretim yılında da devam etmesine ve %56'sı destekleme ve yetiştirme kurslarının uzaktan eğitim yoluyla verilmesine ilişkin maddelere olumsuz gör÷ř vermişlerdir. **Velilerin örgün eğitimin daha çok tercih ettikleri anlaşılmaktadır.**

Velilerin %87'si "uzaktan eğitim sürecinde motivasyon eğitimleri ve psikolojik destek çalışmalarına daha fazla yer verilmelidir" maddesine tamamen katıldıklarını veya katıldıklarını beyan ederek daha çok desteğe ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir.